

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2017թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն.....	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	12

«Քեյ-Փի-Էն-Տի Արմենիա» ՓԲԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010,
Վ. Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 566 762
Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք իրականացրել ենք «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի («Բանկ») ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի արտահայտման հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Նշված ստանդարտներով նախատեսված մեր պարտականությունները ներկայացված են մեր եզրակացության «*Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար*» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի օրենսգրքի (ՀԷՄՍԻ օրենսգրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և մենք կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԻ օրենսգրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան մեր կարծիքի հիմք հանդիսանալու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք մեր մասնագիտական կարծիքով, առավել էական նշանակություն ունեն հաշվետու տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի համար: Մենք անդրադարձել ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընդհանուր շրջանակներում և վերջիններիս վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկում	
<p>Ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 14-ում:</p>	
Աուդիտի առանցքային հարցեր	Ինչպես ենք անդրադարձել հարցին մեր աուդիտի ընթացքում
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերը կազմում են ակտիվների ավելի քան 45%-ը և ճանաչվում են առանց հաշվի առնելու արժեզրկման գծով պահուստը, որը գնահատվում է կանոնավոր հիմունքով և զգայուն է կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ:</p> <p>Արժեզրկման գծով պահուստի առանձին հիմունքով գնահատման համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել դատողություններ, որոշելու համար, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշ, ինչպես նաև կատարել ենթադրություններ վարկառուների ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի վերաբերյալ:</p> <p>Արժեզրկված հիփոթեքային վարկերի և անշարժ գույքի վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գնահատումը հիմնված է գրավի իրացումից ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վերլուծության վրա:</p> <p>Հավաքական հիմունքով արժեզրկման գծով պահուստը վերաբերում է անհատներին տրված գրավով չապահովված վարկերին և այդ վարկերի գծով կրած, սակայն դեռևս չբացահայտված վնասին:</p> <p>Այս հարցը հանդիսանում է աուդիտի առանցքային հարց՝ պայմանավորված հաճախորդներին տրված վարկերի գումարի էական մեծությամբ և արժեզրկման պահուստի գնահատման հետ կապված անորոշությամբ:</p>	<p>Այս ոլորտում իրականացված մեր ընթացակարգերը ներառել են հետևյալը.</p> <ul style="list-style-type: none"> - գնահատվել և ստուգվել են Բանկի վարկերի արժեզրկման գործընթացի նկատմամբ գործող վերահսկողության մեխանիզմների կառուցվածքը և գործառնական արդյունավետությունը, ներառյալ՝ <ul style="list-style-type: none"> - մոնիտորինգի գործընթացը վերահսկող համակարգը, - արժեզրկման գծով պահուստի հաշվարկի վերանայումը ղեկավարության կողմից, - ժամկետանց օրերի համակարգի հաշվարկի նկատմամբ գործող ծրագրի վերահսկող մեխանիզմները, - առանձին վերցված նշանակալի վարկերի համար՝ <ul style="list-style-type: none"> - վարկերի ընտրանքի համար իրականացվել է վարկային գնահատում, որոշելու համար, թե արդյոք վերջիններս ունեն արժեզրկման առանձին հայտանիշ, - որպես արժեզրկված դասակարգված վարկերի համար գնահատվել են վերականգնման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի ժամկետները և գումարը, այդ թվում՝ գրավի իրացման արժեքը: Կիրառելի լինելու դեպքերում, մենք ղեկավարության ենթադրությունները և գնահատումները համեմատել ենք արտաքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվության հետ, - անհատներին տրված վարկերի համար՝ <ul style="list-style-type: none"> - ստուգվել է հավաքական հիմունքով արժեզրկման գծով պահուստի գնահատման մոդելներ մուտքագրված առանցքային տվյալների ճշգրտությունը, - գնահատվել է արժեզրկման հաշվարկի մեթոդաբանության նպատակահարմարությունը, - արժեզրկված հիփոթեքային վարկերի և անշարժ գույքի գրավով վարկերի համար գնահատվել է գրավի իրացումից ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վերլուծությունը:

	<ul style="list-style-type: none"> – գնահատվել է, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի են արտացոլում Բանկի ենթարկվածությունը վարկային ռիսկին:
--	---

Պայմանական պարտավորություններ դատական վարույթների գծով	
Ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 27-ում:	
Աուդիտի առանցքային հարցեր	Ինչպես ենք անդրադարձել հարցին մեր աուդիտի ընթացքում
<p>2018թ. մարտի 2-ին Առաջին ատյանի դատարանը բավարարել է Բանկի դեմ հարցուված հայցը: Դատարանի որոշման համաձայն՝ Բանկից պետք է գանձվի 22,301 հազար ԱՄՆ դոլար գումար:</p> <p>Գնահատելու համար, թե արդյոք պետք է ճանաչվի պահուստ դատական վարույթի գծով, ղեկավարությունը պետք է կատարի էական դատողություններ վարույթի հնարավոր արդյունքը որոշելու համար:</p>	<p>Այս ոլորտում իրականացված մեր ընթացակարգերը ներառել են հետևյալը.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ուսումնասիրել ենք Բանկի և հայցվորի միջև կնքված պայմանագիրը, Առաջին ատյանի դատարանի որոշումը և Վերաքննիչ դատարան Բանկի ներկայացված բողոքարկման հիմքերը, – ներգրավվել ենք մեր ներքին իրավաբանին դատական վարույթի հնարավոր արդյունքի ղեկավարության վերլուծությունը գնահատելու համար, – գնահատել ենք դատական վարույթին վերաբերող բացահայտումների համապատասխանությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ աուդիտորական եզրակացության ստորագրման ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ ճշգրիտ ներկայացված չլինել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պետք է իրականացնի Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատում, բացահայտելով, կիրառելի լինելու դեպքում, անընդհատությանը վերաբերող հարցերը և կիրառելով անընդհատության հիմունքով հաշվառումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարել Բանկը կամ դադարեցնել վերջինիս գործունեությունը, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Ղեկավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվառման գործընթացի վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիք առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են սխալի կամ խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրումներից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ երաշխիքը հավաստիացման բարձր աստիճանն է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ների համաձայն աուդիտի իրականացման ընթացքում միշտ հնարավոր կլինի հայտնաբերել էական խեղաթյուրումներ՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե կարելի է պատճառաբանված կերպով ակնկալել, որ, առանձին կամ միասին վերցված, ազդեցություն կունենան այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական թերահավատություն աուդիտի ընթացքում: Մենք նաև՝

- հայտնաբերում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին անդրադարձող աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել զաղտնի համաձայնություն, կեղծիք, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներում տեղին աուդիտորական ընացակարգեր մշակելու, այլ ոչ Բանկի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիքի արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հարակից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:

– կատարում ենք եզրահանգում ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքով հաշվառում կիրառելու տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմք ընդունելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները, կատարում ենք հետևություն, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է լուրջ կասկածներ հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդ բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում՝ ձևափոխենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք կտեղեկացնենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում առաջացած նշանակալից հարցերի, այդ թվում՝ աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված ներքին վերահսկողության համակարգի էական թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց նաև ներկայացնում ենք հայտարարություն առ այն, որ մենք հետևում ենք էթիկայի համապատասխան պահանջներին և տեղեկացնում ենք նրանց այն բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք խելամիտ կերպով կարող են համարվել որպես մեր անկախության վրա ազդեցություն ունեցող և, կիրառելի լինելու դեպքում, պաշտպանություն ապահովող համապատասխան միջոցների մասին:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել էական ազդեցություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար և, այդ իսկ պատճառով, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կանոնակարգով չի թույլատրվում հարցի հանրային բացահայտում, կամ երբ հազվադեպ դեպքերում մենք որոշում ենք, որ հարցը չպետք է ներկայացվի մեր եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման բացասական հետևանքներն, ըստ ողջամիտ ակնկալիքների, կարող են գերակշռել ներկայացման հետ կապված հանրային հետաքրքրվածության առավելությունները:

Մեր անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

 Տիգրան Գասպարյան
 Ղեկավար գործընկեր, «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՓԲԸ-ի տնօրեն

 «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՓԲԸ
 26 ապրիլի 2018թ.

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

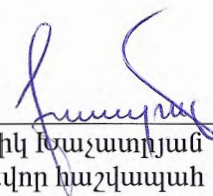
	Ծնթգ.	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	4	22,036,520	13,209,550
Տոկոսային ծախս	4	(13,454,144)	(8,840,711)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		8,582,376	4,368,839
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		559,827	593,583
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս		(310,229)	(227,589)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		249,598	365,994
Չուտ (վնաս)/օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից		(255,836)	36,454
Չուտ եկամուտ արտարժույթային գործառնություններից		468,190	256,737
Չուտ օգուտ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից	5	911,472	226,031
Չուտ այլ գործառնական եկամուտ	6	979,287	1,117,008
Գործառնական եկամուտ		10,935,087	6,371,063
Չուտ արժեզրկումից կորուստ	7	(4,060,115)	(1,222,281)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(2,814,399)	(2,046,670)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,683,991)	(1,631,711)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		2,376,582	1,470,401
Շահութահարկի գծով ծախս	9	(529,802)	(353,726)
Շահույթ տարվա համար		1,846,780	1,116,675
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ			
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	9	2,146,088	2,009,100
- Շահույթ կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	9	(729,178)	(180,825)
Այլ համապարփակ եկամուտ տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		1,416,910	1,828,275
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		3,263,690	2,944,950

8-ից 75-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2018թ. ապրիլի 26-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից

Ռուբեն Մելիքյան
 Վարչության նախագահի
 ժամանակավոր պաշտոնակատար

Անուշիկ Խաչատրյան
 Գլխավոր հաշվապահ

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթգ.	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10	17,229,253	30,061,489
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Բանկի կողմից պահվող		9,952	77,106
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	11	29,406,955	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	12	11,476,427	547,876
Հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	13	6,493,486	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14	57,763,789	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ			
- Բանկի կողմից պահվող		-	353,392
Ընթացիկ հարկային ակտիվ		142,648	30,444
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	15	5,034,278	4,824,406
Այլ ակտիվներ	16	1,301,201	3,485,291
Ընդամենը ակտիվներ		128,857,989	282,453,284
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ		229,753	61,386
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	17	4,988,819	66,713,188
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18	10,815,059	2,428,223
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19	64,651,008	167,523,458
Այլ փոխառություններ	20	1,357,706	3,262,564
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	9	1,486,487	604,942
Այլ պարտավորություններ	21	943,640	737,696
Ընդամենը պարտավորություններ		84,472,472	241,331,457
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	22	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Շենքերի վերագնահատումից աճ		156,499	156,499
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		3,342,351	1,925,441
Զբաղիչված շահույթ		1,900,718	53,938
Ընդամենը սեփական կապիտալ		44,385,517	41,121,827
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		128,857,989	282,453,284

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ		
Ստացված տոկոսներ	23,815,358	12,485,353
Վճարված տոկոսներ	(14,586,776)	(7,139,046)
Ստացված կոմիսիոն և այլ վճարներ	559,827	593,583
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ	(310,229)	(227,589)
Չուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	(20,348)	20,734
Չուտ մուտքեր արտարժութային գործառնությունների գծով	343,087	430,045
Այլ ստացված եկամուտ	885,476	802,210
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(3,868,686)	(3,176,574)
Գործառնական ակտիվների նվազում/(աճ)		
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,229,639	(7,718,919)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(10,886,898)	58,405
Հաճախորդներին տրված վարկեր	151,659,011	(157,539,942)
Այլ ակտիվներ	2,581,737	5,185,180
Գործառնական պարտավորությունների (նվազում)/աճ		
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	(61,167,608)	49,178,502
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	(300,000)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(101,202,329)	111,453,079
Այլ պարտավորություններ	(30,021)	(5,596)
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	(10,998,760)	4,099,425
Վճարված շահութահարկ	(19,689)	(16,503)
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	(11,018,449)	4,082,922
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	(8,547,725)	(1,443,088)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վաճառք և մարում	460,795	6,866,970
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների ձեռքբերում	-	(19,943,793)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների մարում	-	2,596,284
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(596,013)	(172,140)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր	(8,682,943)	(12,095,767)
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ		
Մուտքեր պարտքային արժեթղթերի թողարկումից	18	8,336,627
Այլ փոխառությունների ստացում	20	414,599
Այլ փոխառությունների մարում	20	(2,305,099)
Մուտքեր բաժնետոմսերի թողարկումից	-	21,805,949
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	6,446,127	23,514,581
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ	(13,255,265)	15,501,736
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	423,029	250,469
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	30,061,489	14,309,284
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	10	17,229,253
	30,061,489	30,061,489

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրակ. կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Օնքերի վերագնա- հատումից աճ	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատմ. պահուստ	Չբաշխված շահույթ/ (կուտակված վնաս)	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,696,300	3,483,700	156,499	97,166	(1,062,737)	16,370,928
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,116,675	1,116,675
Այլ համապարփակ եկամուտ <i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>	-	-	-	2,009,100	-	2,009,100
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(180,825)	-	(180,825)
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	1,828,275	-	1,828,275
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,828,275	-	1,828,275
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	-	1,828,275	1,116,675	2,944,950
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում	-	-	-	-	-	-
Թողարկված բաժնետոմսեր	20,275,550	1,530,399	-	-	-	21,805,949
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	20,275,550	1,530,399	-	-	-	21,805,949
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,971,850	5,014,099	156,499	1,925,441	53,938	41,121,827
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	33,971,850	5,014,099	156,499	1,925,441	53,938	41,121,827
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,846,780	1,846,780
Այլ համապարփակ եկամուտ Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	2,146,088	-	2,146,088
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(729,178)	-	(729,178)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,416,910	-	1,416,910
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	-	1,416,910	1,846,780	3,263,690
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,971,850	5,014,099	156,499	3,342,351	1,900,718	44,385,517

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ն («Բանկ») հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 1990թ-ին և վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ-ին: Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկն ունի 14 մասնաճյուղ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի բաժնետերերն են FISTOCO LTD (59.68%) և Creditbank SAL (40.32%): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 28-ում:

Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում պրն. Վարդան Դիլանյանը, ով իրավասու է ղեկավարել Բանկի գործառնություններն իր սեփական հայեցողությամբ և իր շահերից ելնելով:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ էական անորոշ գնահատումների և կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում՝

- վարկերի արժեզրկման գնահատում – ծանոթագրություն 14,
- ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – ծանոթագրություն 29,
- շենքերի վերագնահատում – ծանոթագրություն 15,
- պայմանական դեպքեր – դատական վարույթներ – ծանոթագրություն 27 (բ):

(ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Բանկը կիրառել է ստորև ներկայացվող ստանդարտի փոփոխությունները՝ 1 հունվարի 2017թ. սկզբնական կիրառման ամսաթվով:

- *Բացահայտման պահանջների վերանայում (ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)*. ՀՀՄՍ 7 «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն» ստանդարտը փոփոխվել է ՀՀՄՍԽ-ի ավելի լայնածավալ նախագծի շրջանակներում՝ ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության ներկայացումը և բացահայտումը կատարելագործելու նպատակով: Փոփոխությունը պահանջում է այնպիսի բացահայտումներ, որոնք հնարավորություն կտան ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին գնահատել ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխությունները, ներառյալ՝ դրամական միջոցների հոսքերով պայմանավորված և դրամական միջոցների հոսքերով չպայմանավորված փոփոխությունները: Բացահայտման այս նոր պահանջը բավարարելու միջոցներից մեկը ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների ժամանակաշարձանի սկզբի և ժամանակաշարձանի վերջի դրությամբ մնացորդների համադրման ներկայացումն է: Այնուամենայնիվ, փոփոխության նպատակը կարելի է ապահովել նաև այլ միջոցներով:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են դրամի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված արտարժութային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ) և բարձր իրացվելիությամբ ֆինանսական ակտիվները, որոնց սկզբնական մարման ժամկետը կազմում է մինչև երեք ամիս, որոնք ենթարկվում են իրական արժեքի փոփոխման ոչ էական ռիսկի ու օգտագործվում են Բանկի կողմից կարճաժամկետ պարտավորվածությունների կառավարման համար: ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր հանդիսացող ածանցյալ գործիքի կամ այն ածանցյալ գործիքի, որը նախատեսված է և հանդիսանում է արդյունավետ հեջավորման գործիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Բանկի կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկի բավարարման դեպքում.

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Չուտ ստացվելիք դիրքում գտնվող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Չուտ վճարվելիք դիրքում գտնվող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը ղեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչման պահին չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Բանկը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվադեպ հանգամանքներում: Հազվադեպ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Բանկը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարումակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեքը կողմից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կատարվող ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս կատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնալին տեղեկատվություն տրամադրելու համար: Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում է ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում կատարվել են այդ փոփոխությունները:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vii) Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Եթե Բանկը ձեռք է բերում իր սեփական պարտքը, ապա այն դուրս է բերվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված հատուցման տարբերությունը ներառվում է պարտքի ժամկետից շուտ մարման արդյունքում առաջացած շահույթում կամ վնասում:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեյտո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեյտո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեյտո») ստացվելիք գումարները գրանցվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հակադարձ հետզնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, տոկոսադրույքների, արտարժույթների փոխարժեքների, թանկարժեք մետաղների, բորսաներում շրջանառվող օպցիոնները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցությունը:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Թեև Բանկն ածանցյալ գործիքների առքն ու վաճառքն իրականացնում է ռիսկի հեջավորման նպատակով, այս գործիքները չեն համապատասխանում հեջի հաշվառման պահանջներին:

(x) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով գուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Բանկն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակշենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Մակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին

վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր	50 տարի
- վարձակալված գույքի բարելավում	20 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
- փոխադրամիջոցներ	10 տարի
- տնտեսական գույք	10 տարի

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 10 տարի:

(զ) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկաության դեպքում, Բանկը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, ֆինանսական

ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Բացի այդ, վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթերում ներդրման իրական արժեքի՝ իր սկզբնական արժեքից նշանակալի կամ տևողական նվազումը նույնպես հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

(i) Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Բանկը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Բանկը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխավորությունների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք: Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ դեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չզննանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույթով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուդվիլի փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների

փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

(է) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ը) Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխավորությունները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխավորություններն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխավորության սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրել, եթե առանձին պարտապանն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխավորության գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Բանկն ունի իր վարկային պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, սակայն նույն դասում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(թ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(ժ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածքներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող եկամտի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախտրոջ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման գծով ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասի, չօգտագործված հարկային արտոնությունների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որին հաշվին դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթի գումարը որոշվում է հակադարձման ենթակա համապատասխան հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման չափով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային հատուցումը կիրացվի: Այս նվազեցումները հակադարձվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթի առկայության հավանականությունը:

Զճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

(ի) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում ենը շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(լ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից ստորև ներկայացվածները, հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Բանկը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

(ա) ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»

2014թ. հուլիսին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակել է ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի վերջնական տարբերակը: ՖՀՄՍ 9-ը գործում է 2018թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ: Այն փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտը:

2017թ. հոկտեմբերին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակել է «Վաղաժամկետ մարման պայման բացասական հատուցմամբ» (ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխություններ): Փոփոխությունները գործում են 2019թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող են կիրառվել ժամանակից շուտ:

Բանկը կսկսի 2014թ. հուլիսին հրապարակված ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումը 2018թ. հունվարի 1-ից և այդ նույն ամսաթվից ժամկետից շուտ կկիրառի ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունները: Առ այսօր կատարած գնահատումներից ելնելով՝ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման արդյունքում 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Բանկի սեփական կապիտալի տարեսկզբի մնացորդի գծով նախատեսվող ընդհանուր ճշգրտումը (առանց հարկերի) կազմում է 300,000 հազար դրամից 500,000 հազար դրամ՝ իրենից ներկայացնելով արժեզրկմանը վերաբերող պահանջների կիրառման հետ կապված նվազեցում:

Վերը ներկայացված գնահատումը նախնական է, քանի որ նոր ստանդարտին անցման գործընթացը դեռևս ավարտված չէ: 2018թ. հունվարի 1-ից ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման փաստացի ազդեցությունը կարող փոփոխվել, քանի որ՝

- ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն Բանկից պահանջվում է հաշվապահական հաշվառման գործընթացների և ներքին վերահսկողության համակարգի վերանայում, և այս փոփոխությունները դեռևս ավարտված չեն,
- Բանկը կատարելագործում է և ավարտում է իր մոդելների մշակումը սպասվող պարտքային վնասի հաշվարկի համար,
- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նոր դրույթները, կիրառվող ենթադրությունները, դատողությունները և գնահատման մեթոդները կարող են փոփոխվել այնքան ժամանակ, մինչև որ Բանկը չավարտի ստանդարտի կիրառման սկզբնական կիրառման ամսաթիվը ներառող իր առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը:

Ղեկավարությունն այս ազդեցությունն էական չի համարում՝ հետագա գնահատումը բացահայտելու համար:

Դասակարգում – Ֆինանսական ակտիվներ

ՖՀՄՍ 9-ը նախատեսում է նոր մոտեցում ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման համար, որն արտացոլում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակներում կառավարվում են ակտիվները և դրանց հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրերը:

ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների երեք հիմնական դաս՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: Ստանդարտի համաձայն՝ ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվների, փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների դասերն այլևս չեն գործում:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը ստանալու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները նախատեսում են որոշակի ամսաթվերին դրամական միջոցների հոսքերի առաջացում, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը ստանալու և թե՛ ֆինանսական ակտիվների վաճառքի միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները նախատեսում են որոշակի ամսաթվերին դրամական միջոցների հոսքերի առաջացում, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Առևտրական նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անդառնալիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք դասակարգված չեն որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անդառնալիորեն նախատեսել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել անհամապատասխանությունը հաշվապահական հաշվառման հետ, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է վերը նշված երեք դասերից մեկին:

Ազդեցության գնահատում

Այս ստանդարտն ազդեցություն կունենա 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ պահվող ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման վրա հետևյալ կերպ.

- Բանկերին և հաճախորդներին տրված վարկերն ու փոխառությունները, որոնք ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն դասակարգվում են որպես վարկեր և դեբիտորական պարտքեր և չափվում են ամորտիզացված արժեքով, ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ընդհանուր առմամբ նույնպես կչափվեն ամորտիզացված արժեքով:
- Պարտաքային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն դասակարգվում են որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն կարող են չափվել ամորտիզացված արժեքով, իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով կամ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով՝ կախված առանձին հանգամանքներից:

Բանկի գնահատմամբ 2018թ. հունվարի 1-ի՝ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ամսաթվի դրությամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի սեփական կապիտալի վրա:

Դասակարգում – ֆինանսական պարտավորություններ

ՖՀՄՍ 9-ը զգալի չափով պահպանում է ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման պահանջները:

(բ) ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»

ՖՀՄՍ 16-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 17 «Վարձակալություն», ՖՀՄՍԿ մեկնաբանություն 4 «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում», ՄՄԿ մեկնաբանություն 15 «Գործառնական վարձակալություն. խրախուսող պայմաններ» և ՄՄԿ մեկնաբանություն 27 «Վարձակալության իրավական ձև ներառող գործարքների բովանդակության գնահատումը» սահմանված վարձակալության հաշվառման ուղեցույցները:

ՖՀՄՍ 16-ը կգործի 2019թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ՝ նաև ՖՀՄՍ 15-ը ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին կամ դրանից առաջ կիրառելու պայմանով:

ՖՀՄՍ 16-ը սահմանում է մեկ՝ հաշվեկշռային հաշվառման մոդել վարձակալության համար: Վարձակալը ճանաչում օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվը, որն իրենից ներկայացնում է ելակետային ակտիվն օգտագործելու իրավունք, և վարձակալության գծով պարտավորությունը, որն իրենից ներկայացնում է վարձավճարների վճարման պարտականություն: Նախատեսված են բացառություններ կարճաժամկետ վարձակալության և ցածր արժեք ունեցող միավորների վարձակալության համար: Վարձատուի համար հաշվառման ներկայիս մոտեցումը չի փոփոխվում, վարձատուն շարունակում է դասակարգել վարձակալությունը ֆինանսական և գործառնական դասերի:

Ներկա պահին Բանկը գնահատում է ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18,559,428	11,689,989
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	2,964,531	113,646
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	278,514	77,097
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	217,752	70,791
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	16,295	1,258,027
	22,036,520	13,209,550
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	9,736,316	6,338,042
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	2,553,153	1,882,261
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	431,068	3,324
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	298,949	114,551
Այլ փոխառություններ	210,370	292,249
Այլ	224,288	210,284
	13,454,144	8,840,711
	8,582,376	4,368,839

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա տոկոսային եկամտի կազմում ներառված է արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով հաշվեգրված 1,758,865 հազար դրամ ընդհանուր գումարը (2016թ-ին՝ 1,022,118 հազար դրամ):

5 Չուտ օգուտ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Պարտքային գործիքներ	911,472	226,031

6 Չուտ այլ գործառնական եկամուտ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	935,316	895,937
Եկամուտ ընթացիկ հարկի գծով կանխավճարի վերականգնումից	95,000	-
(Վնաս)/օգուտ բռնագանձված ակտիվների վաճառքից	(1,189)	314,798
Այլ	(49,840)	(93,727)
	979,287	1,117,008

7 Չուտ արժեզրկումից կորուստ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,982,696	1,539,011
Բռնագանձված ակտիվներ	-	(211,984)
Այլ ակտիվներ	77,419	(104,746)
	4,060,115	1,222,281

8 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	380,500	289,611
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	244,032	387,393
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	179,576	187,056
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	125,132	123,077
Անվտանգության ծառայություն	121,153	156,544
Ապահովագրություն	83,294	82,431
Կոմունալ ծախսեր	69,671	68,027
Մասնագիտական ծառայություններ	68,899	87,080
Գովազդ և շուկայավարում	62,550	55,245
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	60,441	53,209
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	59,634	56,028
Գրասենյակային ծախսեր	51,126	22,893
Կազմակերպչական ծախսեր	32,432	17,870
Այլ	145,551	45,247
	1,683,991	1,631,711

9 Շահութահարկի գծով ծախս

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Նախորդ տարիներում պակաս հաշվարկված ընթացիկ հարկի գծով ծախս	2,485	3,080
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	527,317	350,646
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	529,802	353,726

2017թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2016թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2017թ. հազ. դրամ	%	2016թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	2,376,582		1,470,401	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	475,316	20.0	294,080	20.0
Զնվազեցվող ծախսեր	52,001	2.2	56,566	3.8
Նախորդ տարիներում պակաս հաշվարկված	2,485	0.1	3,080	0.2
	529,802	32.2	353,726	24.0

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ և ակտիվներ համապատասխանաբար 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն: Հարկային վնասը կարող է փոխանցվել հաջորդ տարի մինչև 2021թ.:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդ առ 1 հունվարի 2017թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(481,695)	(159)	(354,228)	(836,082)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(1,238)	(17,987)	-	(19,225)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(525,312)	(245,928)	-	(771,240)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	(1,405)	1,405	-	-
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(18,626)	(3,204)	-	(21,830)
Այլ ակտիվներ	(21,321)	4,806	-	(16,515)
Այլ պարտավորություններ	40,843	11,125	-	51,968
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	403,812	(277,375)	-	126,437
	(604,942)	(527,317)	(354,228)	(1,486,487)

հազ. դրամ	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված			
	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(21,734)	(2,892)	(457,069)	(481,695)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(1,435)	197	-	(1,238)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	189,950	(715,262)	-	(525,312)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	(400)	(1,005)	-	(1,405)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(35,103)	16,477	-	(18,626)
Այլ ակտիվներ	38,302	(59,623)	-	(21,321)
Այլ պարտավորություններ	33,193	7,650	-	40,843
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	-	403,812	-	403,812
	202,773	(350,646)	(457,069)	(604,942)

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2017թ.			2016թ.		
	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	2,682,610	(536,522)	2,146,088	2,511,375	(502,275)	2,009,100
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	(911,472)	182,294	(729,178)	(226,031)	45,206	(180,825)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1,771,138	(354,228)	1,416,910	2,285,344	(457,069)	1,828,275

10 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկրում	2,967,268	2,211,899
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,915,803	24,366,895
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- ԲԲԲ+ վարկանիշով	519	33,659
- ԲԲ- -ից ԲԲ+ վարկանիշով	-	59,492
- Բ- -ից Բ+ վարկանիշով	268,327	171,560
- առանց վարկանիշի	76,596	217,205
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	345,442	481,916
Դրամական միջոցների համարժեքներ		
Օվերնայթ ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	2,000,740	3,000,779
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,229,253	30,061,489

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Վարկերի որակական ցուցանիշները բացահայտելիս՝ Բանկն օգտագործում է Standard&Poor's and Fitch վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

11 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	22,590,656	16,655,422
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	5,622,338	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	28,212,994	16,655,422
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Բ -ից Բ+ վարկանիշով	807,772	-
- առանց վարկանիշի	212,211	-
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,019,983	-
Բաժնային գործիքներ		
- Գնանշվող կորպորատիվ բաժնետոմսեր	136,282	1,622,385
- Սկզբնական արժեքով հաշվառվող չգնանշվող կորպորատիվ բաժնետոմսեր	37,696	35,966
	29,406,955	18,313,773

Վարկերի որակական ցուցանիշները բացահայտելիս՝ Բանկն օգտագործում է Fitch վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի ներդրումները ներառում են չզննանված բաժնային արժեթղթերը դրամային փոխանցումների և ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Բացի այդ, գեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում է իրական արժեքի լայն տիրույթ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ:

12 Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	520,000	320,000
Վարկեր և ավանդներ		
Standard&Poor’s Բ վարկանիշով հայկական բանկեր	6,545,340	-
Միջին չափի հայկական վարկային կազմակերպություններ	3,139,304	54,637
Standard&Poor’s Բ վարկանիշով ոչ ռեզիդենտ բանկ	426,808	-
Այլ ոչ ռեզիդենտ բանկեր	798,929	157,631
Այլ	46,046	15,608
	11,476,427	547,876

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկեր, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2016թ-ին մնան բանկերն չկային):

Բանկերին տրված վարկերը և փոխատվությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

13 Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	3,576,045	190,078
Standard&Poor’s Բ վարկանիշով տեղական բանկերից ստացվելիք գումարներ	2,900,619	-
Այլ տեղական բանկերից ստացվելիք գումարներ	-	7,532,432
Անհատներից ստացվելիք գումարներ	16,822	-
	6,493,486	7,722,510

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի մեկ պայմանագրային կողմ (2016թ-ին՝ մեկ պայմանագրային կողմ), որի հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 4,513,741 հազար դրամ:

Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին: Այս գումարները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված ակտիվների (Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթեր) իրական արժեքը կազմում է 6,721,464 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 7,976,518 հազար դրամ):

14 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	34,853,070	190,265,331
Անհատներին տրված վարկեր		
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	10,650,232	10,726,008
Ոսկու գրավով վարկեր	5,904,584	4,856,489
Հիփոթեքային վարկեր	2,805,923	3,225,489
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	2,685,149	3,998,943
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	1,474,187	1,507,323
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	900,998	262,012
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր	786,041	753,892
Այլ	1,963,763	2,702,631
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	27,170,877	28,032,787
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	62,023,947	218,298,118
Արժեզրկման գծով պահուստ	(4,260,158)	(1,261,121)
Հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	57,763,789	217,036,997

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	315,141	945,980	1,261,121
Չուտ ծախս	3,311,871	670,825	3,982,696
Դուրսգրումներ (վերականգնումներ)	88,271	(1,071,930)	(983,659)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	3,715,283	544,875	4,260,158

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	1,987,664	574,909	2,562,573
Զուտ (վերականգնում) ծախս	(916,386)	2,455,397	1,539,011
Դուրսգրումներ	(756,137)	(2,084,326)	(2,840,463)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	315,141	945,980	1,261,121

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	18,494,169	59,943	18,434,226	0.3%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	13,234,377	3,022,484	10,211,893	22.8%
- մինչև 90 օր ժամկետանց	768,204	155,470	612,734	20.2%
- 91 օրից ավել և մինչև 1 տարի ժամկետանց	626,400	166,608	459,792	26.6%
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	1,729,920	310,778	1,419,142	18.0%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	16,358,901	3,655,340	12,703,561	22.3%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	34,853,070	3,715,283	31,137,787	10.7%
Անհատներին տրված վարկեր				
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	9,073,788	47,756	9,026,032	0.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	173,018	1,398	171,620	0.8%
- 31-90 օր ժամկետանց	157,211	11,571	145,640	7.4%
- 91-180 օր ժամկետանց	283,651	28,926	254,725	10.2%
- 181-360 օր ժամկետանց	555,302	102,365	452,937	18.4%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	407,262	107,552	299,710	26.4%
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	10,650,232	299,568	10,350,664	2.8%
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	5,796,017	27,241	5,768,776	0.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	54,172	488	53,684	0.9%
- 31-90 օր ժամկետանց	30,379	547	29,832	1.8%
- 91-180 օր ժամկետանց	12,731	471	12,260	3.7%
- 181-360 օր ժամկետանց	11,285	779	10,506	6.9%
Ընդամենը ոսկու գրավով վարկեր	5,904,584	29,526	5,875,058	0.5%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,636,273	26,363	2,609,910	1.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,954	60	5,894	1.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	27,978	280	27,698	1.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	31,049	310	30,739	1.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	82,175	822	81,353	1.0%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	22,494	225	22,269	1.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	2,805,923	28,060	2,777,863	1.0%
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության				
- ոչ ժամկետանց	2,551,731	29,121	2,522,610	1.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	69,644	19,247	50,397	27.6%
- 31-90 օր ժամկետանց	63,774	29,145	34,629	45.7%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	2,685,149	77,513	2,607,636	2.9%
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ				
- ոչ ժամկետանց	1,413,660	3,223	1,410,437	0.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	9,480	1,249	8,231	13.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	17,271	6,361	10,910	36.8%
- 91-180 օր ժամկետանց	13,961	7,100	6,861	50.9%
- 181-360 օր ժամկետանց	19,815	12,120	7,695	61.2%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	1,474,187	30,053	1,444,134	2.0%
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	900,998	-	900,998	0.0%
Ընդամենը դրամական միջոցների գրավով վարկեր	900,998	-	900,998	0.0%
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	762,412	1,085	761,327	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,650	726	2,924	19.9%
- 31-90 օր ժամկետանց	5,224	1,369	3,855	26.2%
- 91-180 օր ժամկետանց	6,060	2,063	3,997	34.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	8,695	6,086	2,609	70.0%
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր	786,041	11,329	774,712	1.4%
Այլ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,829,121	10,302	1,818,819	0.6%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	22,908	3,738	19,170	16.3%
- 31-90 օր ժամկետանց	28,821	6,813	22,008	23.6%
- 91-180 օր ժամկետանց	44,278	13,813	30,465	31.2%
- 181-360 օր ժամկետանց	13,609	9,135	4,474	67.1%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	25,026	25,026	-	100.0%
Ընդամենը այլ վարկեր	1,963,763	68,827	1,894,936	3.5%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	27,170,877	544,876	26,626,001	2.0%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	62,023,947	4,260,158	57,763,789	6.9%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	183,822,811	60,895	183,761,916	0.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,715,209	10,390	1,704,819	0.6%
- մինչև 90 օր ժամկետանց	2,216,224	21,702	2,194,522	1.0%
- 91 օրից ավել և մինչև 1 տարի ժամկետանց	2,511,087	222,154	2,288,933	8.8%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	6,442,520	254,246	6,188,274	3.9%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	190,265,331	315,141	189,950,190	0.2%
Անհատներին տրված վարկեր				
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	9,587,064	335,554	9,251,510	3.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	273,729	9,581	264,148	3.5%
- 31-90 օր ժամկետանց	292,698	10,244	282,454	3.5%
- 91-180 օր ժամկետանց	387,764	13,572	374,192	3.5%
- 181-360 օր ժամկետանց	184,753	6,466	178,287	3.5%
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	10,726,008	375,417	10,350,591	3.5%
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	4,725,068	4,725	4,720,343	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	61,172	5,016	56,156	8.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	53,518	9,901	43,617	18.5%
- 91-180 օր ժամկետանց	10,818	3,062	7,756	28.3%
- 181-360 օր ժամկետանց	5,913	2,530	3,383	42.8%
Ընդամենը ոսկու գրավով վարկեր	4,856,489	25,234	4,831,255	0.5%
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,987,596	59,758	2,927,838	2.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,212	104	5,108	2.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	36,022	720	35,302	2.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	170,515	3,410	167,105	2.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	26,144	5,229	20,915	20.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	3,225,489	69,221	3,156,268	2.1%
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության				
- ոչ ժամկետանց	3,713,472	42,880	3,670,592	1.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	129,348	49,023	80,325	37.9%
- 31-90 օր ժամկետանց	156,123	135,169	20,954	86.6%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	3,998,943	227,072	3,771,871	5.7%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ				
- ոչ ժամկետանց	1,438,174	4,603	1,433,571	0.3%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	20,959	3,373	17,586	16.1%
- 31-90 օր ժամկետանց	23,538	17,393	6,145	73.9%
- 91-180 օր ժամկետանց	13,085	13,085	-	100.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	11,567	11,567	-	100.0%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	1,507,323	50,021	1,457,302	3.3%
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	262,012	-	262,012	0.0%
Ընդամենը դրամական միջոցների գրավով վարկեր	262,012	-	262,012	0.0%
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	733,388	3,942	729,446	0.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,779	394	2,385	14.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	1,216	264	952	21.7%
- 91-180 օր ժամկետանց	12,913	5,047	7,866	39.1%
- 181-360 օր ժամկետանց	3,596	2,138	1,458	59.5%
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր	753,892	11,785	742,107	1.6%
Այլ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,343,596	18,749	2,324,847	0.8%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	102,039	14,348	87,691	14.1%
- 31-90 օր ժամկետանց	79,193	24,469	54,724	30.9%
- 91-180 օր ժամկետանց	85,856	49,897	35,959	58.1%
- 181-360 օր ժամկետանց	91,947	79,767	12,180	86.8%
Ընդամենը այլ վարկեր	2,702,631	187,230	2,515,401	6.9%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	28,032,787	945,980	27,086,807	3.4%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	218,298,118	1,261,121	217,036,997	0.6%

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս՝ Բանկը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Իրավաբանական անձանց տրված տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- նախորդ տարիների տարեկան վնասի գործակիցը կազմում է 0.5%,
- սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով կիրառվում է 20%-ից 40% զեղչ՝ գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում,
- գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12-ից 36 ամսով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի մեկ տոկոսով, ապա իրավաբանական անձանց տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 311,378 հազար դրամով (2016թ-ին՝ կնվազի/կաճի 1,899,502 հազար դրամով):

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է վարկի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- վնասի շարժի դրույքները կայուն են և կարող են գնահատվել վերջին 24 ամիսների ընթացքում կրած վնասի շարժի մոդելի հիման վրա,
- հիփոթեքային վարկերի համար պատմական վնասի գործակիցը կազմում է 1%,
- ժամկետանց հիփոթեքային վարկերի և ժամկետանց անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկերի հետ կապված գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12-ից 36 ամսով և սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով կիրառվում է 20% զեղչ՝ դատական կարգով գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի երեք տոկոսով, ապա անհատներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 798,780 հազար դրամով (2016թ-ին՝ 812,604 հազար դրամ):

(գ) Գրավի և այլ ապահովության վերլուծություն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքայի որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների (առանց արժեզրկման) վերաբերյալ՝ ըստ գրավի տեսակների:

հազ. դրամ	2017թ. Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	2016թ. Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր		
Բանկային հաշվի շրջանառություն	7,241,797	-
Անշարժ գույք	5,490,769	7,659,242
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	3,395,000	-
Շրջանառվող արժեթղթեր	1,416,283	-
Սարքավորումներ	552,923	1,460,468
Բարձր իրացվելի ակտիվներ*	159,721	160,955,877
Բանկերի երաշխավորություններ	-	12,518,007
Կորպորատիվ երաշխավորություններ	45,364	421,498
Այլ գրավ	58,063	100,542
Առանց գրավի (անձնական երաշխավորություն)	30,006	202,726
Առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցի	44,300	443,556
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	18,434,226	183,761,916
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք**	12,628,084	5,983,273
Սարքավորումներ	52,301	91,619
Կորպորատիվ երաշխավորություններ	-	14,518
Այլ գրավ	1,693	9,859
Առանց գրավի (անձնական երաշխավորություն)	4,389	86,685
Առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցի	17,094	2,320
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	12,703,561	6,188,274
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	31,137,787	189,950,190

* Բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են բանկերի և հաճախորդների ավանդները:

** Անշարժ գույքի գումարում ներառված 5,317,311 հազար դրամ գումարն ուղղակիորեն գրավադրված չէ Բանկում: Այնուամենայնիվ, այն ապահովություն է ծառայում երկու վարկառուներին տրամադրված վարկերի դիմաց Բանկում գրավադրված իրավունքի համար:

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն փաստից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե նման գնահատում իրականացվել է: Մի քանի տեսակի գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել համապատասխանում է արժեզրկման գնահատմանը: Անհատներից, այդ թվում ՓՄՁ վարկառուների բաժնետերերից, ստացված հավաստումները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցների վարկեր:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի փոխհատուցելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ՝ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Սպառողական վարկերի համար հիմնականում որպես ապահովություն է ծառայում անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ սպառողական վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 40% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Երաշխավորությամբ և առանց երաշխավորության էքսպրես վարկերը հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Ոսկու գրավով վարկերի դիմաց գրավադրվում են ոսկյա զարդերը:

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրված անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ որոշված արժեքը:

Գրամական միջոցների գրավով վարկերի դիմաց գրավադրվում են բարձր իրացվելի ակտիվները, որոնք ներառում են ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ընթացիկ հաշիվները:

Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկերի դիմաց գրավադրվում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները:

Գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման պահին և չի վերանայվել մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար:

(iii) Բռնագանձված գրավ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 459,259 հազար դրամ գուտ հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով (2016թ-ին՝ 2,415,310 հազար դրամ): 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավն իրենից ներկայացնում է անշարժ գույք:

	2017թ. Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	2016թ. Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	3,164,048	3,877,971
Ավելացումներ	459,259	2,415,310
Վաճառք	(2,873,924)	(3,129,233)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	749,383	3,164,048

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iv) Ակտիվների փոխանցում

2017թ. մարտին Բանկը վաճառել է 4,764,770 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 9,667,560 հազար դրամ) արժեքով իրավաբանական անձանց տրված ֆիքսված տոկոսադրույքով վարկերի պորտֆելը: Բանկը որոշել է, որ գնորդին է փոխանցել ըստ էության բոլոր ռիսկերը և հատույցները և, որպես այդպիսին, ապաճանաչել է պորտֆելը:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	21,204,831	179,521,037
Էներգետիկայի ոլորտ	7,928,899	998,181
Այլ	2,694,183	198,925
Արդյունաբերություն	1,773,712	4,961,861
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	616,180	2,670,437
Տրանսպորտ և կապ	441,745	598,425
Շինարարություն	118,680	648,570
Հանքարդյունաբերություն	53,903	261,859
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	20,610	262,469
Սպասարկման ոլորտ	327	143,567
Անհատներին տրված վարկեր	27,170,877	28,032,787
	62,023,947	218,298,118
Արժեզրկման գծով պահուստ	(4,260,158)	(1,261,121)
	57,763,789	217,036,997

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 62,023,947 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2016թ-ին՝ 56,915,518 հազար դրամ) տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին:

(ե) Գրավադրված ակտիվներ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3,159,743 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2016թ-ին՝ 4,648,705 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերի և ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունների համար (ծանոթագրություններ 17 և 20):

(զ) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի չորս վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2016թ-ին՝ հինգ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 26,218,329 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 173,735,158 հազար դրամ):

(է) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 23-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

15 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,324,746	185,036	1,091,770	776,983	93,763	533,585	7,005,883
Ավելացումներ	72,174	25,565	287,813	113,010	32,096	71,603	602,261
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(2,280)	(4,451)	(25,987)	(24,078)	(40,551)	(97,347)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,396,920	208,321	1,375,132	864,006	101,781	564,637	7,510,797
<i>Մաշվածություն և ամորտիզացիա</i>							
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	703,512	35,526	709,224	415,985	75,100	242,130	2,181,477
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	84,435	10,086	125,771	63,814	4,365	98,277	386,748
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(3,992)	(23,085)	(24,078)	(40,551)	(91,706)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	787,947	45,612	831,003	456,714	55,387	299,856	2,476,519
Հաշվեկշռային արժեք 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,608,973	162,709	544,129	407,292	46,394	264,781	5,034,278
հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,324,746	399,057	1,141,491	825,081	88,617	500,069	7,279,061
Ավելացումներ	-	57,409	20,378	34,683	5,146	54,524	172,140
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(271,430)	(70,099)	(82,781)	-	(21,008)	(445,318)
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,324,746	185,036	1,091,770	776,983	93,763	533,585	7,005,883
<i>Մաշվածություն և ամորտիզացիա</i>							
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	622,763	255,957	671,897	430,828	68,663	232,061	2,282,169
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	80,749	8,870	101,125	61,547	6,437	30,883	289,611
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(229,301)	(63,798)	(76,390)	-	(20,814)	(390,303)
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	703,512	35,526	709,224	415,985	75,100	242,130	2,181,477
Հաշվեկշռային արժեք 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,701,983	143,100	469,594	394,253	19,954	268,008	4,996,892
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,621,234	149,510	382,546	360,998	18,663	291,455	4,824,406

(ա) Վերագնահատված ակտիվներ

2014թ. ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը հանձնարարել է անկախ գնահատողին իրականացնել շենքերի իրական արժեքի գնահատում: Անկախ գնահատման արդյունքների համաձայն՝ շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանել է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Գնահատումն իրականացվել է շուկայական և եկամտի կապիտալացման մեթոդների համակցությամբ:

Շենքերի իրական արժեքը դասվում է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, քանի որ կիրառվող գնահատման մեթոդի դիտարկելի ելակետային տվյալների գծով կատարվել են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ (գործակիցներ):

Հիմք ընդունելով 2015-2017թթ. անշարժ գույքի գների փոփոխությունների վերլուծությունը՝ ղեկավարությունը գտնում է, որ շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Եթե վերագնահատում չիրականացվեր, ապա 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 3,480,180 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 3,488,529 հազար դրամ):

16 Այլ ակտիվներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Այլ ստացվելիք գումարներ	132,050	147,962
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	132,050	147,962
Բռնագանձված ակտիվներ	749,383	3,164,048
Կանխավճարներ	360,550	99,317
Նյութեր և պաշարներ	59,218	73,964
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,169,151	3,337,329
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,301,201	3,485,291

17 Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Ժամկետային ավանդներ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	2,139,087	64,358,835
Գրավով ապահովված վարկեր վարկային կազմակերպություններից	1,926,549	1,884,368
Լորո հաշիվներ	923,183	469,985
	4,988,819	66,713,188

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,918,263 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2016թ-ին՝ 1,881,411 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված գրավով ապահովված վարկերի համար (ծանոթագրություն 14):

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերը և այլ ֆինանսական կազմակերպությունները Բանկում չունեն տեղաբաշխված այնպիսի միջոցներ (2016թ-ին՝ երկու բանկ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 61,718,082 հազար դրամ:

18 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10,815,059	2,428,223

2017թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է 15,000,000 ԱՄՆ դոլար և 1,000,000 հազար դրամ անվանական արժեթղթով պարտատոմսեր (2016թ-ին՝ 5,000,000 ԱՄՆ դոլար): Պարտատոմսերը ցուցակված են «ՆԱՍԴ-ԱԲ ՕԷՄԷԲՍ» ֆոնդային բորսայում:

(ա) Պարտավորությունների փոփոխությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր
հազ. դրամ	
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,428,223
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	8,336,627
թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	8,336,627
Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների ազդեցությունը	21,986
Այլ փոփոխություններ	
Տոկոսային ծախս	431,068
Վճարված տոկոսներ	(402,845)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,815,059

19 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	4,066,690	3,263,909
- Իրավաբանական անձինք	2,900,646	6,028,965
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	43,406,498	47,746,185
- Իրավաբանական անձինք	14,277,174	110,484,399
	64,651,008	167,523,458

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում պահվող հաճախորդների ավանդների 12,200,646 հազար դրամ գումարով մնացորդները (2016թ-ին նման մնացորդներ չկային) ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված երաշխավարությունների համար:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ հաճախորդ (2016թ-ին՝ երկու հաճախորդ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 12,200,646 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 107,562,751 հազար դրամ):

20 Այլ փոխառություններ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	1,293,648	3,197,765
Գրավով չապահովված վարկեր այլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	64,058	64,799
	1,357,706	3,262,564

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,241,480 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2016թ-ին՝ 2,767,294 հազար դրամ) ծառայում են որպես ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունների համար (ծանոթագրություն 14):

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի վարկատու (2016թ-ին նման վարկատուներ չկային), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

(ա) Պարտավորությունների փոփոխությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

	Այլ փոխառություններ
հազ. դրամ	
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,262,564
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	
Մուտքեր այլ փոխառություններից	414,599
Այլ փոխառությունների մարում	(2,305,099)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(1,890,500)
Այլ փոփոխություններ	
Տոկոսային ծախս	210,370
Վճարված տոկոսներ	(224,728)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,357,706

21 Այլ պարտավորություններ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	273,041	192,707
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	273,041	192,707
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	458,053	214,490
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	211,300	172,210
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	1,246	158,289
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	670,599	544,989
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	943,640	737,696

22 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 679,437 սովորական բաժնետոմսից (2016թ-ին՝ 679,437): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 50,000 դրամ (2016թ-ին՝ 50,000 դրամ):

2017թ. ընթացքում սովորական բաժնետոմսեր չեն թողարկվել (2016թ-ին՝ 405,511 սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 53,774 հազար դրամ արժեքով):

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2017թ-ին և 2016թ-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել:

23 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական ռիսկը, վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար՝ սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու նպատակով: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, նա նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ռիսկերի

կառավարման վարչության ղեկավարը ուղղակիորեն հաշվետու է Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով, կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության չափից և տեսակից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցման ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի ստանդարտ վարկային և շուկայական վերլուծությունների իրականացումից, Ռիսկերի կառավարման բաժինը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական միավորների հետ՝ նրանց մասնագիտական կարծիքը ձեռք բերելու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի բաժինը հաճախ պատրաստում են Բանկի էական ռիսկերին անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների ու արատարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը: Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքների, ժամկետայնության, արտարժույթի դիրքերի և վնասի սահմանաչափերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2017թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,000,740	-	-	-	-	15,228,513	17,229,253
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	247,737	1,165,313	1,942,993	8,936,926	16,940,009	173,977	29,406,955
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9,596,626	35,000	9,726	581,177	-	1,253,898	11,476,427
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,476,664	-	-	16,822	-	-	6,493,486
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,124,030	9,037,147	7,641,453	33,106,930	2,854,229	-	57,763,789
	23,445,797	10,237,460	9,594,172	42,641,855	19,794,238	16,656,388	122,369,910
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	550,801	834,626	767,864	1,359,893	552,452	923,183	4,988,819
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	92,185	40,778	2,420,943	8,261,153	-	-	10,815,059
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	13,545,509	22,078,316	16,763,225	4,051,111	1,242,506	6,970,341	64,651,008
Այլ փոխառություններ	8,728	29,711	34,729	850,316	434,222	-	1,357,706
	14,197,223	22,983,431	19,986,761	14,522,473	2,229,180	7,893,524	81,812,592
	9,248,574	(12,745,971)	(10,392,589)	28,119,382	17,565,058	8,762,864	40,557,318

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2016թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,000,779	-	-	-	-	27,060,710	30,061,489
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	42,845	901,050	889,849	5,770,337	9,051,341	1,658,351	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5,871	5,528	7,406	43,057	-	486,014	547,876
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	-	-	7,722,510
Հաճախողներին տրված վարկեր	22,090,634	31,530,264	120,712,392	36,079,445	6,624,262	-	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	17,515	16,687	319,190	-	-	353,392
	32,862,639	32,454,357	121,626,334	42,212,029	15,675,603	29,205,075	274,036,037
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	23,966,430	11,362,913	29,335,127	1,221,027	357,706	469,985	66,713,188
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	2,428,223	-	-	2,428,223
Հաճախողների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24,244,051	40,431,010	95,574,650	5,785,051	1,488,696	-	167,523,458
Այլ փոխառություններ	358,187	34,768	667,317	1,937,573	264,719	-	3,262,564
	48,568,668	51,828,691	125,577,094	11,371,874	2,111,121	469,985	239,927,433
	(15,706,029)	(19,374,334)	(3,950,760)	30,840,155	13,564,482	28,735,090	34,108,604

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2017թ.			2016թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ						
- Օվերնայթ ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	4.5%	-	-	4.8%	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	13.7%	6.6%	-	14.1%	-	-
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	7.8%	1.5%	12.0%	-	13.9%	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.1%	2.6%	0.5%	6.0%	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14.3%	12.7%	12.9%	13.3%	9.1%	13.8%
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	-	10.0%	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	11.4%	5.8%	-	14.2%	5.9%	-
- Վարկեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	8.6%	-	-	8.5%	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	11.0%	5.1%	3.2%	11.9%	6.2%	4.7%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	12.3%	4.8%	-	-	6.5%	-
Այլ փոխառություններ	7.6%	23.9%	-	7.9%	23.9%	-

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով: Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույքի փոփոխության (վերազնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2017թ. ու 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	13,256	40,574
100 բկ զուգահեռ աճ	(13,256)	(40,574)

Ստորև ներկայացվում է սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի և 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2017թ. Մեփական կապիտալ հազ. դրամ	2016թ. Մեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	1,383,860	797,447
100 բկ զուգահեռ աճ	(1,383,860)	(797,447)

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,664,994	3,155,947	3,342,366	2,065,946	17,229,253
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	23,647,401	5,758,620	934	-	29,406,955
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,574,199	2,598,098	4,125,130	3,179,000	11,476,427
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,114,690	478,177	2,900,619	-	6,493,486
Հաճախորդներին տրված վարկեր	30,091,574	26,894,826	519,502	257,887	57,763,789
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	51,542	77,224	69	3,215	132,050
Ընդամենը	67,144,400	38,962,892	10,888,620	5,506,048	122,501,960
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	4,224,291	748,625	15,903	-	4,988,819
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19,892,109	42,627,218	945,341	1,186,340	64,651,008
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,036,968	9,778,091	-	-	10,815,059
Այլ փոխառություններ	1,293,812	63,894	-	-	1,357,706
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	231,871	24,653	444	16,073	273,041
Ընդամենը պարտավորություններ	26,679,051	53,242,481	961,688	1,202,413	82,085,633
Ռիսկերի կառավարման համար պահվող ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	3,374,390	9,575,769	(8,933,540)	(4,236,420)	(219,801)
Զուտ դիրքը	43,839,739	(4,703,820)	993,392	67,215	40,196,526

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,462,397	14,787,844	676,731	134,517	30,061,489
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	16,687,680	118,995	934	1,506,164*	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	382,444	160,482	526	4,424	547,876
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	55,753,769	160,681,305	558,196	43,727	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	353,392	-	-	-	353,392
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	42,903	66,470	4,904	33,685	147,962
Ընդամենը	95,405,095	175,815,096	1,241,291	1,722,517	274,183,999
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	3,347,518	63,343,737	14,053	7,880	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	50,202,990	115,636,039	1,591,884	92,545	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	2,428,223	-	-	2,428,223
Այլ փոխառություններ	3,197,765	64,799	-	-	3,262,564
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	182,722	9,722	263	-	192,707
Ընդամենը պարտավորություններ	56,930,995	181,482,520	1,606,200	100,425	240,120,140
Ռիսկերի կառավարման համար պահվող ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	88,311	(72,591)	-	-	15,720
Զուտ դիրքը	38,562,411	(5,740,015)	(364,909)	1,622,092	34,079,579

*Բաժնային ներդրում ռուսական ընկերությունում

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն իրականացվել է գուտ հիմունքով և հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(470,382)	(566,742)
Եվրոյի փոխարժեքի 10% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	99,339	(36,491)

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևորումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջների հետ: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ հաճախորդների վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի Իրավաբանական, Հաշվապահական հաշվառման և Հարկային բաժինների կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերազնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակված գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափոր որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստրոկ ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,261,985	27,849,590
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	9,952	77,106
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	29,406,955	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11,476,427	547,876
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,493,486	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	57,763,789	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	353,392
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	132,050	147,962
Վարկային ռիսկին ենթարկվածության ընդհանուր առավելագույն չափը	119,544,644	272,049,206

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում կատարած ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 14-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 25-ում:

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պարտապաններ կամ կապակցված պարտապանների խմբեր, որոնց հետ կապված վարկային ռիսկը գերազանցում է առավելագույն վարկային ռիսկի 10%-ը, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդների և պետական արժեթղթերի:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե՛ ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ քլիրինգային պայմանագրերը, հետզնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության ստացման և տրամադրման պայմանագրերը:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ դրամական միջոցների և շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզնման, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտակարությունների չկատարման, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն անրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ մնանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,493,486	-	6,493,486	6,493,486	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	6,493,486	-	6,493,486	6,493,486	-	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	1,925,446	-	1,925,446	1,918,263	-	7,183
Այլ փոխառություններ	1,357,706	-	1,357,706	1,241,480	-	116,226
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	3,283,152	-	3,283,152	3,159,743	-	123,409

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն անրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ մնանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	7,722,510	7,722,510	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	7,722,510	-	7,722,510	7,722,510	-	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	66,713,188	-	66,713,188	1,881,411	-	64,831,777
Այլ փոխառություններ	3,262,564	-	3,262,564	2,767,294	-	495,270
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	69,975,752	-	69,975,752	4,648,705	-	65,327,047

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու արդյունավետ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի ապահովում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը գործարար ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքն օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սքրես թեսթերը» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների տեսանկյունից: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների ու վարկային պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղչված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների պայմանագրային չգեղչված հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ վարկային պարտավորվածությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	1,237,693	1,150,547	867,291	822,090	2,036,160	6,113,781	4,988,819
Հաճախողների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12,274,850	8,353,465	22,480,846	17,633,166	7,770,922	68,513,249	64,651,008
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	286,040	309,204	2,689,370	8,412,338	11,696,952	10,815,059
Այլ փոխառություններ	2,382	6,652	32,088	39,405	1,708,639	1,789,166	1,357,706
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	81,673	191,368	-	-	-	273,041	273,041
Ածանցյալ պարտավորություններ							
- Ներհոսք	16,533,462	-	-	-	-	16,533,462	16,533,462
- Արտահոսք	(16,313,661)	-	-	-	-	(16,313,661)	(16,313,661)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	13,816,399	9,988,072	23,689,429	21,184,031	19,928,059	88,605,990	82,305,434
Վարկային պարտավորվածություններ	19,768,642	-	-	-	-	19,768,642	-

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,212,045	17,062,944	12,027,832	29,831,095	2,059,048	69,192,964	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	17,627,286	8,254,758	42,314,536	98,361,334	10,449,384	177,007,298	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	78,640	78,640	2,576,981	2,734,261	2,428,223
Այլ փոխառություններ	49,900	313,249	121,810	774,336	2,824,487	4,083,782	3,262,564
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	98,603	94,104	-	-	-	192,707	192,707
Ածանցյալ պարտավորություններ							
- Ներհոսք	-	-	28,800,000	-	-	28,800,000	28,800,000
- Արտահոսք	-	-	(28,861,386)	-	-	(28,861,386)	(28,861,386)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	25,987,834	25,725,055	54,481,432	129,045,405	17,909,900	253,149,626	240,058,754
Վարկային պարտավորվածություններ	2,334,608	-	-	-	-	2,334,608	-

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Ստորև ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	5,272,497	7,179,226
1-ից 3 ամիս ժամկետով	7,866,022	5,663,451
3-ից 6 ամիս ժամկետով	9,022,348	10,833,221
6-ից 12 ամիս ժամկետով	16,524,836	16,728,214
1-ից 5 տարի ժամկետով	3,560,974	6,031,254
Ավելի քան 5 տարի ժամկետով	1,159,821	1,310,819
	43,406,498	47,746,185

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունը՝ ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,229,253	-	-	-	-	-	-	17,229,253
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	9,952	-	-	-	-	-	-	9,952
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	24,281	223,456	3,108,306	8,936,926	16,940,009	173,977	-	29,406,955
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	7,489,837	2,106,789	44,726	581,177	-	1,253,898	-	11,476,427
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,476,664	-	-	16,822	-	-	-	6,493,486
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,442,987	2,544,793	16,678,600	33,106,930	2,854,229	-	1,136,250	57,763,789
Ընթացիկ հարկային ակտիվ	-	142,648	-	-	-	-	-	142,648
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	5,034,278	-	5,034,278
Այլ ակտիվներ	101,391	261,315	129,894	-	-	808,601	-	1,301,201
Ընդամենը ակտիվներ	32,774,365	5,279,001	19,961,526	42,641,855	19,794,238	7,270,754	1,136,250	128,857,989
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	229,753	-	-	-	-	-	-	229,753
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	950,607	523,377	1,602,490	1,359,893	552,452	-	-	4,988,819
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12,251,945	8,260,738	38,841,541	4,051,111	1,245,673	-	-	64,651,008
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	92,185	40,778	2,420,943	8,261,153	-	-	10,815,059
Այլ փոխառություններ	2,350	6,378	63,953	850,316	434,709	-	-	1,357,706
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	1,486,487	-	1,486,487
Այլ պարտավորություններ	293,818	191,368	329,446	129,008	-	-	-	943,640
Ընդամենը պարտավորություններ	13,728,473	9,074,046	40,878,208	8,811,271	10,493,986	1,486,487	-	84,472,472
Զուտ դիրքը	19,045,892	(3,795,045)	(20,916,682)	33,830,584	9,300,251	5,784,267	1,136,250	44,385,517

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունը՝ ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,061,489	-	-	-	-	-	-	30,061,489
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	77,106	-	-	-	-	77,106
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	-	42,845	1,790,899	5,770,337	9,051,341	1,658,351	-	18,313,773
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10,960	3,623	12,934	43,057	-	477,302	-	547,876
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	-	-	-	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,195,126	18,161,981	152,242,655	36,079,445	6,624,262	-	733,528	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	34,202	319,190	-	-	-	353,392
Ընթացիկ հարկային ակտիվ	-	30,444	-	-	-	-	-	30,444
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	4,824,406	-	4,824,406
Այլ ակտիվներ	50,897	131,177	65,205	-	-	3,238,012	-	3,485,291
Ընդամենը ակտիվներ	41,040,982	18,370,070	154,223,001	42,212,029	15,675,603	10,198,071	733,528	282,453,284
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	61,386	-	-	-	-	61,386
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,169,031	16,267,384	40,698,040	1,221,027	357,706	-	-	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	16,711,032	7,533,019	136,005,660	5,785,051	1,488,696	-	-	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	2,428,223	-	-	-	2,428,223
Այլ փոխառություններ	49,819	308,368	702,085	1,937,573	264,719	-	-	3,262,564
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	604,942	-	604,942
Այլ պարտավորություններ	263,688	-	379,904	94,104	-	-	-	737,696
Ընդամենը պարտավորություններ	25,193,570	24,108,771	177,847,075	11,465,978	2,111,121	604,942	-	241,331,457
Չուտ դիրքը	15,847,412	(5,738,701)	(23,624,074)	30,746,051	13,564,482	9,593,129	733,528	41,121,827

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև ներկայացված են բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցության ցուցանիշները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2017թ. Աուդիտ չանցած	2016թ. Աուդիտ չանցած
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	604.4%	530.1%
Միջինը դեկտեմբեր ամսվա համար	536.0%	360.8%

Վերը նշված հարաբերակցությանն օգտագործվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափերի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար:

24 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշի («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12% (2016թ-ին՝ 12%): 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2017թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած	2016թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ		
Հիմնական կապիտալ	37,711,970	36,380,518
Նվազեցումներ	(1,013,698)	(3,415,529)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	36,698,272	32,964,989
Լրացուցիչ կապիտալ		
Լրացուցիչ կապիտալ	3,498,848	2,542,709
Նվազեցումներ	-	-
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	3,498,848	2,542,709
Ընդամենը կապիտալ	40,197,120	35,507,698
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվները՝ ներառյալ վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	120,282,650	108,111,468
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	33.4%	32.8%

Ուիսկոյվ կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Բանկն իր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը վերահսկում է նաև համաձայն Բազել II-ի: Ստորև ներկայացված է կապիտալի համարժեքության ցուցանիշի հաշվարկը համաձայն Բազել II-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2017թ. հազ. դրամ Առդիտ չանցած	2016թ. հազ. դրամ Առդիտ չանցած
1-ին մակարդակի կապիտալ	40,886,667	39,039,887
2-րդ մակարդակի կապիտալ	3,498,850	2,081,940
Ընդամենը կապիտալ	44,385,517	41,121,827
Ուիսկոյվ կշռված ակտիվների	131,168,266	120,525,394
Վարկային ռիսկ	90,614,466	81,923,636
Շուկայական ռիսկ	4,591,438	3,991,528
Գործառնական ռիսկ	275,018	640,683
Կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ	33.84%	34.12%

Բազելի II-ի համաձայն՝ վերահսկողության նպատակների համար պահվող կապիտալը պետք է ներկայացվի երկու մակարդակով, այնպես, որպեսզի Բանկի կապիտալի բազայի առնվազն 50%-ը բաղկացած լինի հիմնական տարրը, որը կներառի սեփական կապիտալը և հրապարակված պահուստները չբաշխված շահույթից՝ հարկումց հետո (1-ին մակարդակի կապիտալ): Կապիտալի մյուս տարրը (լրացուցիչ կապիտալը) կներառվի 2-րդ մակարդակի կապիտալում՝ չգերազանցելով 1-ին մակարդակի կապիտալի 100%-ը:

25 Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրային պարտականությունները:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	6,114,547	696,646
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	1,137,393	741,950
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	12,516,701	896,012
	19,768,641	2,334,608

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային պարտավորվածությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը: Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածությունների մեծամասնությունն իրենից չի ներկայացնում միանշանակ պարտավորվածություն Բանկի կողմից:

26 Գործառնական վարձակալություն

(ա) Վարձակալություն, որտեղ Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարները հետևյալն են.

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	59,132	58,665
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	105,600	105,600
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	70,400	96,800
	235,132	261,065

Բանկը վարձակալում է մի շարք տարածքներ և սարքավորումներ գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը որպես կանոն կազմում է հինգից տաս տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Այս վարձակալություններից ոչ մեկը պայմանական վարձավճար չի ներառում:

27 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է, և Բանկն ունի Բանկերս Բլանկետ Բոնդ (Banker's Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր մինչև 3,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով:

(բ) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Դեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

2017թ. հոկտեմբերի 4-ին Առաջին ատյանի դատարան ներկայացվել է հայց, որով Բանկից պահանջվում է գանձել 22,301 հազար ԱՄՆ դոլար՝ Բանկի կողմից իր հաճախորդներից մեկի հետ կնքված պայմանագիրը խախտելու պատճառով: 2018թ. մարտի 2-ին Առաջին ատյանի դատարանը բավարարել է հայցը և որոշում է կայացրել Բանկից գանձել 22,301 հազար ԱՄՆ դոլար գումար: 2018թ. մարտի 30-ին Բանկը բողոքարկել է Առաջին ատյանի դատարանի որոշումը Հայաստանի Հանրապետության Վերաքննիչ դատարանում: Դեկավարությունը գտնում է, որ վճարումը գանձելու հավանականությունը քիչ է, քանի որ Առաջին ատյանի դատարանում դատական վարույթն ընթացել է/որոշումը կայացվել է մի քանի ընթացակարգային սխալներով, հայցը Բանկի դեմ ներկայացվել է ոչ համապատասխան անձի կողմից, պայմանագրի կնքումը (որը հետագայում խախտվել է) չի իրականացվել օրենսդրությանը համապատասխան (պայմանագիրը պետք է գրանցված լիներ ՀՀ պետական կադաստրում), որի արդյունքում պայմանագիրը անվավեր է ճանաչվում:

(գ) Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Դեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

28 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է FISTOCO LTD: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում պրն. Վարդան Դիլանյանը:

Բանկի մայր կազմակերպությունը չի կազմում հանրությանը հասանելի ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Բանկի Խորհրդի անդամներ	97,920	93,464
Վարչության անդամներ	574,070	391,949
	671,990	485,413

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները:

	2017թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2016թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	53,958	13.1%	131,950	10.4%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(540)	-	(1,276)	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	16,822	7.3%	-	-
Այլ ակտիվներ	180	-	-	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ատացված ավանդներ	241,132	6.9%	429,508	5.8%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	99,086	6.3%	-	-
Այլ պարտավորություններ	30	-	-	-
Երաշխավորություններ	28,634	13.8%	-	-

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում ներառված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	10,167	14,562
Տոկոսային ծախս	(3,977)	(25,081)
Արժեզրկման վերականգնում, գուտ	736	1,618
Կոմիսիոն և վճարների տեսքով եկամուտ	604	-
Կոմիսիոն և վճարների տեսքով ծախս	(182)	-

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Ընդհանուր		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
			վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ				
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	203	-	-	-	-	-	203
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	546,935	0.0%	-	-	546,935
Այլ ակտիվներ	-	-	51,547	-	-	-	51,547
Պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	773,314	-	-	-	-	-	773,314
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	6,668	-	20,756	-	1,602	-	29,026
Թողարկված պարտաքային արժեթղթեր	32,313	6.5%	242,781	6.5%	-	-	275,094
Այլ պարտավորություններ	-	-	8,410	-	-	-	8,410
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-		13,779		3,006		16,785
Տոկոսային ծախս	(8,721)		(15,701)		(82)		(24,504)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	77		-		40		117
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	-		-		(17)		(17)

Ստորև ներկայացված են 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն						
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,241	-	109,444	-	-	-	158,685
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	2,256	18.0%	2,256
Պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Ստացված ավանդներ	1,161,843	6.0%	-	-	-	-	1,161,843
- Լոյո հաշիվներ	137,056	-	16,071	-	-	-	153,127
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ժամկետային ավանդներ	314,578	2.0%	-	-	215,872	6.6%	530,450
- Ընթացիկ հաշիվներ	848	-	-	-	1,863	-	2,711
Թողարկված պարտաքային արժեթղթեր							
	85,619	6.5%	242,677	6.5%	3,691	6.5%	331,987
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	3,113	-	3,113
Տոկոսային ծախս	(146,037)	-	(864)	-	(15,980)	-	(162,881)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	87	-	7,012	-	327	-	7,426

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի ու Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին:

Այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդների մեծ մասի մարման ժամկետը կազմում է մեկ տարի: Այլ կապակցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 16,240,141 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեթղթով վարկերը (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 12,518,007 հազար դրամ) տրամադրվել էին Բանկի բաժնետերերի գործընկերներին:

29 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Ակտիվ շուկայում շրջանառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները հիմնված են շուկայում գնանշված գների կամ դիվերների գնանշված գների վրա: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար Բանկը կիրառում է գնահատման այլ մեթոդ:

Գնահատման մեթոդի նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է այն գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների զեղչված հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի գներ, և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ռիսկից զերծ և ելակետային տոկոսադրույքները, վարկային սարքերը և այլ ճշգրտումները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի, մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 37,696 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

(ա) Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:

- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	9,952	9,952
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(229,753)	(229,753)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	29,232,977	29,232,977
- Բաժնային գործիքներ	136,282	-	136,282

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	77,106	77,106
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(61,386)	(61,386)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	16,655,422	16,655,422
- Բաժնային գործիքներ	1,622,385	-	1,622,385